

tredjedel af smerter i nakke eller skulder og godt en tredjedel af koncentrationsbesvær ... Kredsen fandt det sandsynligt, at elevernes problemer kunne skyldes indeklimaet eller andre forhold med tilknytning til inventar og bygningens indretning«, s. 47.

– *ventilationsforhold ikke i orden*

»Således angiver flere kredse, at de studerendes arbejde med stoffer og materialer indebærer en sundhedsmæssig risiko, fordi ventilationsforholdene ikke er i orden, dvs. stinkskebene har ikke den nødvendige effekt, oplagring foregår ikke under afsug, eller der er ikke etableret anden form for nødvendig procesventilation«, s. 59.

Konkl.: risikofaktorer for elever og studerende

I rapportens konklusion af kortlægningen fremgår:

»at elever og studerende kan være udsat for en række risikofaktorer i forbindelse med skolegang og uddannelsesforløb, og at disse risikofaktorer kan påvirke elevernes og de studerendes sikkerhed og sundhed«, s. 10.

Videnskabelig undersøgelse på Rigshospitalet

En videnskabelig undersøgelse af skoler og gymnasier blev foretaget af Arbejdsmedicinsk Klinik på Rigshospitalet. På baggrund af undersøgelse af bygningstilstanden og forekomsten af indeklimasyntomer og allergiske lidelser hos elever og ansatte udkom i september 1996 rapporten »Skoleundersøgelsen i København I«, Arbejdsmedicinsk Klinik, Rigshospitalet.

Kvalitativ vurdering:

På baggrund af den kvalitative vurdering af skoler fastslår rapporten, at:

– *træk- og kuldeproblemer*

»Næsten alle skoler (måske helt op til 90 pct.) havde problemer med utætte vinduer og deraf følgende mulighed for træk- og kuldeproblemer. Generelt var vinduernes tilstand meget dårlig som følge af manglende vedligehold. På nogle skoler var der ligefrem vinduer, man ikke turde åbne af frygt for, at ruder skulle falde ud.

– *vandgennemtrængning*

På ca. 50-75 pct. af skolerne var der større eller mindre problemer med vandgennemtrængning gennem taget«, s. 22.

Konklusion:

Af konklusionen fremgår det bl.a., at:

– *hyppigt forekommende*

»De her præsenterede data fra denne første del af Skoleundersøgelser i København har vist, at indeklimarelaterede symptomer var hyppigt forekommende i københavnske skoler, og at der var en betydelig spredning mellem de forskellige skoler«, s. 59.

– *ventilationsanlæg skal renses*

Skolerne skal »sørge for, at ventilationsanlæg bliver rensset, vedligeholdt og styret efter forskrifterne, gerne uden recirkulation eller perioder med slukket ventilation, sørge for, at forskrifterne om antal kubikmeter luft og antal kvadratmeter per person bliver overholdt«, s. 60.

Der skal være årsagssammenhæng mellem symptomer og dårlige bygninger

Undersøgelser af uddannelsesinstitutioners tilstande viser ofte eksempler på dårligt vedligeholdte bygninger, men ikke alle tilfælde giver udslag i eksempelvis dårligt indeklima og deraf arbejdsmiljørelaterede symptomer. For at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø skal der kun stilles krav om tiltag/forbedringer i de tilfælde, hvor der er en årsagssammenhæng mellem skolernes indretning/tilstand og risiko for skade eller sygdom.

Uheld på H.C. Ørsted på grund af manglende instruktion og risikovurdering

Omvendt har undersøgelser vist, at der uden tvivl er problemer med elever og studerendes arbejdsmiljø – eksempler på skoler med skimmel, fugt og dårligt fungerende ventilationsanlæg med deraf følgende indeklimaproblemer. Manglende instruktion og risikovurdering ved udførelse af forsøg har på H.C. Ørsted Institutet resulteret i en ulykke, hvor en studerende har mistet halvanden finger og fået skade på det ene øje, jf. Berlingske Tidende 2/11-96.